ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Pečenky a soudců JUDr. Hany Brožové a Mgr. Jana Nováka ve věci

žalobkyně: **Bc. Kristina P.**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená advokátkou Mgr. Alenou Straubovou
sídlem Smetanova 346/8, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Tomáš P.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Maříkem
sídlem Gregorova 2585, 397 01 Písek

o výživné, k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 20. 12. 2022, č. j. 18 C 259/2019-1040, ve znění opravného usnesení téhož soudu ze dne 27. 1. 2023, č. j. 18 C 259/2019-1054,

takto:

I. Rozsudek okresního soudu **se v napadených výrocích I. a II. mění** takto:

1) Výživné stanovené žalovanému pro žalobkyni naposledy rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 30. 8. 2017, č. j. 42 Nc 84/2016-240, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 3. 2018, č. j. 56 Co 342/2017-318, tak, že „nad rámec výživného stanoveného otci dle protokolu Okresního - rodinného soudu v Landau in der Pfalz, Spolková republika Německo, vydaného v neveřejném zasedání ze dne 29. 9. 2015, opatřeného doložkou vykonatelnosti, č. j. 2 F 290/15, se otec zavázal s účinností od 1. 9. 2017 platit na výživu nezletilé K. částku 2.500 Kč měsíčně vždy k 3. dni v měsíci předem k rukám matky“, se mění takto:

Žalovaný je povinen nad rámec výživného, stanoveného mu pro žalobkyni částkou 306 EUR dle protokolu Okresního - rodinného soudu v Landau in der Pfalz, Spolková republika Německo,

Shodu s prvopisem potvrzuje Leona Gedeonová.

vydaného v neveřejném zasedání ze dne 29. 9. 2015, opatřeného doložkou vykonatelnosti, č. j. 2 F 290/15, platit pro žalobkyni **částku 4.500 Kč měsíčně s účinností od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023 a částku 5.500 Kč měsíčně s účinností od 1. 9. 2023 nadále.**

Běžné výživné je žalovaný povinen platit žalobkyni vždy ke každému prvému dni v měsíci.

Dlužné výživné vyplývající ze zvýšení za období od 1. 9. 2020 do 29. 2. 2024 v celkové výši 35.767 Kč, jakož i částky výživného vyplývající ze zvýšení splatné od 1. 3. 2024 do konce měsíce, v němž rozsudek nabude právní moci, je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do tří dnů od právní moci rozsudku.

2) Žaloba, jíž se žalobkyně domáhala výživného v celkové částce 14.000 Kč měsíčně, se zamítá v rozsahu částky 3.700 Kč měsíčně za období od 16. 9. 2019 do 31. 8. 2020, v rozsahu částky 1.700 Kč za období od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023 a v rozsahu částky 700 Kč měsíčně za období od 1. 9. 2023 nadále.

II. Žalovaný **je povinen** nahradit České republice - Okresnímu soudu v Olomouci náklady řízení ve výši 26.958,80 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobkyni náklady řízení před okresním soudem v částce 40.000 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokátky Mgr. Aleny Straubové.

IV. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobkyni náklady odvolacího řízení v částce 10.000 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokátky Mgr. Aleny Straubové.

Odůvodnění:

1. Okresní soud napadeným rozsudkem rozhodl tak, že výživné stanovené žalovanému pro žalobkyni (jeho zletilou studující dceru) naposledy podle úpravy provedené rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 3. 2018, č. j. 56 Co 342/2017-318 (jímž byla schválena dohoda rodičů, podle níž se otec-žalovaný zavázal platit částku 2.500 Kč měsíčně nad rámec částky 306 EUR měsíčně, stanovené mu předtím rozsudkem německého soudu v Landau) zvýšil s účinností od 16. 9. 2019 na souhrnnou částku 14.000 Kč měsíčně (tj. obsahující i na českou měnu přepočtené prvotní výživné 306 EUR) , kterou je žalovaný povinen platit žalobkyni vždy ke každému prvému dni v měsíci předem (výrok I.). Dlužné výživné za dobu od 16. 9. 2019 do 20. 12. 2022 (tj. do dne, v němž byl vyhlášen napadený rozsudek) ve výši 144.964,33 Kč (tato výše dle opravného usnesení), jakož i výživné, které se stane splatným do konce měsíce, v němž rozsudek nabude právní moci, byl žalovaný zavázán zaplatit žalobkyni ve lhůtě tří měsíců od právní moci rozsudku (výrok II.). Žaloba byla zamítnuta v části, v níž žalobkyně požadovala, aby žalovanému byla uložena do budoucna povinnost k úhradě zákonného úroku z prodlení pro případ jeho prodlení s platbou soudem stanoveného výživného (výrok III.). Žalovanému byla uložena povinnost nahradit náklady řízení do tří dnů od právní moci rozsudku jednak žalobkyni ve výši 328.085,14 Kč k rukám její zástupkyně (výrok IV.) a jednak České republice na účet Okresního soudu v Olomouci ve výši 26 958,80 Kč (výrok V.).
2. Žalovaný podal včasné odvolání, které směřoval proti prvostupňovým výrokům o úpravě výživného (vyjma výroku III.) a rovněž proti výroku o náhradě nákladů účastníků řízení. Prvořadě právně namítal, že rozhodnutím českého soudu nelze měnit původní rozhodnutí německého soudu z roku 2015, proto přichází v úvahu pouze postup zvolený v roce 2018 Krajským soudem v Ostravě při rozhodování o nové úpravě výživného, tj. určení další samostatné částky v Kč nad rámec prvotní částky, určené německým soudem v měně EUR (306 EUR). Dále k věci samé, tj. k úpravě výživného žalovaný vytýkal okresnímu soudu, že nesprávně vyhodnotil právní povahu tzv. Kindergeld, a trval na svém náhledu, prezentovaném v řízení u okresního soudu a vycházejícím

z několika odborných stanovisek včetně německého advokáta a Ministerstva spravedlnosti ČR, a rovněž z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 8. 2. 2022, sp. zn. 22 Cdo 3127/2020. Podle žalovaného představují Kindergeld daňovou úlevu pro něj, na kterou má nárok vzhledem ke svému zaměstnání v SRN, a Kindergeld se proto „započítávají" na výživné, které je poskytováno dítěti, takže o částku Kindergeld se pak výživné krátí v tom smyslu, že Kindergeld zasílané žalobkyni se započítávají jako část výživného poskytovaného jí žalovaným. Okresní soud zaujal jiný a nesprávný právní názor, pokud konstatoval, že Kindergeld se pouze „zohledňují". Podle žalovaného tak zůstalo nevyřešeno, zda se Kindergeld mají přímo „započítat" (podle jím zastávaného názoru) v plné výši, tj. zda se od určeného výživného odečítá celá částka Kindergeld nebo polovina. Žalovaný je toho názoru, že částku Kindergeld je třeba z výživného odečíst v plné výši, nicméně podle něj to, zda odečet má být plný nebo poloviční, nemá v projednávané věci velký význam, jestliže okresní soud nepřepočetl příjmy žalovaného dle parity kupní síly v Německu a České republice dle tabulek EUROSTATT, přestože to navrhovala i žalobkyně. Okresní soud přitom nesprávně vyčíslil příjmy žalovaného z jeho zaměstnání v SRN, jestliže od čisté mzdy neodečetl částku zdravotního pojištění, takže podle výpočtu provedeného žalovaným jeho průměrný čistý měsíční příjem správně byl v roce 2019 ve výši 3.436,80 EUR (namísto okresním soudem uváděných 3.634,18 EUR), od 1-8/2020 ve výši 3.437,64 EUR (namísto 3.689,55 EUR), od 9/2020-4/2022 ve výši 4.028,61 EUR (namísto 4.246,28 EUR) a (přepočteno na 12 měsíců roku 2022) za celý rok 2022 ve výši 4.098,87 EUR. V souvislosti s nárůstem příjmu od září 2020 poukázal žalovaný na to, že se jedná o důsledek uzavření manželství v srpnu 2020, což vedlo k navýšení jeho příjmu vzhledem k příznivějším daňovým odpočtům z jinak stále stejné, ale méně zdaňované mzdy, takže se nejednalo o reálné zvýšení jeho příjmu jako takového. Výživné by proto mělo být určeno ze mzdy, kterou žalovaný pobíral před sňatkem. Žalovaný uplatnil výhrady i k aplikaci tzv. doporučujícího rozmezí pro výživné dle aktuálních tabulek Ministerstva spravedlnosti ČR s tím, že žalobkyně se od předchozího rozhodování z března 2018 nepřesunula do nové (čtvrté) životní etapy, jestliže tato etapa je definovaná studiem na střední a vyšší škole, což u žalobkyně pouze pokračuje již od předchozí úpravy výživného. Okresní soud také neodůvodnil, proč stejné zvýšené výživné určil od září 2019 a na konci roku 2022, a nepřiléhavě uvedl jako důvod zvýšení výživného také inflaci, která však postihuje i žalovaného. Žalovaný prezentoval rovněž náhled, že žalobkyně ve svém věku xxx let je již schopna se alespoň částečně sama živit i při studiu na vysoké škole. Dále zdůraznil, že v mezidobí od předchozí úpravy z března 2018 došlo ke změně péče mladšího plnorodého bratra žalobkyně, L. P., narozeného xxx, o němž prvotně rozhodoval německý soud (týmž rozhodnutím z roku 2015, jímž bylo rozhodnuto o péči a výživném pro žalobkyni) a poté žil s matkou a žalobkyní v České republice. Rozsudkem českého soudu z roku 2019 však byl L. svěřen do péče žalovaného bydlícího ve Spolkové republice Německo, u něhož zůstal i po dosažení své zletilosti a nadále studuje německé gymnázium, přičemž okresní soud nezohlednil, že žalovaný má se zajištěním potřeb syna nesrovnatelně vyšší výdaje, než jaké má žalobkyně studující v České republice. K náhradě nákladů účastníků řízení žalovaný namítal, že okresní soud postupoval mimo zásadu koncentrace řízení s ohledem na značný počet jednání a že úkony právní služby účtované zmocněnkyní žalobkyně je třeba hodnotit z pohledu jejich účelnosti, zejména opakovaná vyjádření. Zdůraznil, že smyslem institutu náhrady nákladů řízení není finanční likvidace neúspěšného účastníka a nákladnost soudního procesu má být finančně únosná. Poukázal také na rozhodnutí Ústavního soudu ČR ze dne 20. 12. 2005, sp. zn. I. ÚS 257/05, podle něhož poměřovat úspěch a neúspěch ve věci nelze jen tím, jak bylo o konkrétním návrhu rozhodnuto, ale je třeba jej posuzovat v širších souvislostech. Pouze ve vztahu k náhradě nákladů řízení (tj. nikoliv k úpravě výživného) žalovaný také uvedl, že žalobkyně se o něj adekvátně nezajímá a neměla zájem se s ním o výživném dohodnout. Žalovaný navrhoval buď zrušení napadené části rozsudku okresního soudu a v tomto rozsahu vrácení věci uvedenému soudu k dalšímu řízení, nebo změnu tak, že žaloba na novou úpravu výživného bude zcela zamítnuta a při aplikaci moderačního práva dle § 150 o. s. ř. bude o náhradě nákladů účastníků řízení rozhodnuto negativně.

Při odvolacím jednání dne 5. 2. 2024 žalovaný na svém procesním stanovisku setrval a současně navrhoval negativní rozhodnutí rovněž o náhradě nákladů účastníků za odvolací řízení, a to i pro případ eventuálního potvrzení napadené části prvostupňového rozsudku.

3. Žalobkyně v písemném vyjádření k odvolání žalovaného hodnotila postup okresního soudu jako správný ve všech odvolatelem rozporovaných aspektech. Právně považovala napadený rozsudek za správný (i) v tom smyslu, že jím bylo přímo změněno také prvotní rozhodnutí německého Okresního-rodinného soudu v Landau in der Pfalz z 29. 9. 2015. Při změně poměrů dítěte, pro něž je výživné určeno, by nemožnost nového rozhodnutí o výživném jiným než původním státem (z něhož se dítě odstěhovalo) byla v rozporu nejen s právem českým, ale i německým a evropským. K úpravě výživného zdůraznila, že zákonnými kritérii na straně žalovaného jsou vedle jeho příjmu ze zaměstnání také jeho majetkové poměry a životní úroveň, přičemž žalovaný vlastní jednak nemovitost s apartmánem, který pronajímá, a jednak fotovoltaickou elektrárnu, která mu prodejem elektrické energie přináší další finanční prostředky. Okresní soud správně nevzal v potaz tzv. paritu kupní síly dle žalovaným předložené tabulky EUROSTATT, která není součástí právního řádu České republiky, takže není právně závazná, a ani ve Spolkové republice Německo se nepoužívá plošně, přičemž soud není vázán shodným náhledem účastníků ohledně aplikace uvedené tabulky. U českých soudů se parita kupní síly využívá pouze ve výjimečných případech, kdy rozdíly v životních nákladech různých zemí jsou markantní, což není případ České republiky a Německé spolkové republiky. Snižování výživného pro žalobkyni vzhledem k nižší životní úrovni v ČR by naopak bylo v rozporu s ustanovením § 915 odst. 1 českého občanského zákoníku. Okresní soud správně aplikoval tzv. doporučující tabulky Ministerstva spravedlnosti ČR s ohledem na dobu uplynulou od předchozí úpravy výživného a fakt, že žalobkyně je nadále v životní etapě přípravy na povolání. K dávce Kindergeld žalobkyně zdůraznila, že v předchozím řízení v letech 2017-2018 vycházely české soudy obou stupňů i z této dávky, plně náležející žalobkyni. Předmětné řízení se řídí českým právním řádem, v němž nepřichází v úvahu, aby si rodič krátil určené výživné o přídavek na dítě. K náhradě nákladů řízení žalobkyně uvedla, že žalovaný nepřiměřeně prodlužoval řízení předkládáním „důkazů" z oblasti německé právní úpravy. Všechny úkony právní služby realizované zmocněnkyní žalobkyně měly své opodstatnění a okresní soud správně neaplikoval postup dle § 150 občanského soudního řádu. Žalobkyně byla s žalovaným v písemném kontaktu, který přerušil on po rozhodnutí o zvýšení výživného a začal proti ní ovlivňovat i jejího bratra. Žalovaný má stabilní vysoké příjmy, finanční úspory a vlastní majetek v řádu desítek milionů Kč, takže náhrada nákladů pro něj není likvidační, zatímco opačné rozhodnutí by vedlo k neodůvodněné tvrdosti na straně žalobkyně-studentky. Žalobkyně navrhovala potvrzení prvostupňového rozsudku v napadených výrocích meritorních i ve výroku o náhradě nákladů prvostupňového řízení a nárokovala rovněž přiznání náhrady nákladů odvolacího řízení.
Při odvolacím jednání dne 5. 2. 2024 žalobkyně na uvedeném procesním stanovisku setrvala.

4. Krajský soud prvořadě konstatuje, že neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro žalovaným namítanou absenci řádného odůvodnění úpravy výživného ani žádný jiný důvod pro kasační rozhodnutí ve smyslu českého procesního předpisu, jímž se aktuální soudní řízení řídí (tj. ve smyslu § 219a občanského soudního řádu, dále o. s. ř.). Přezkoumal rozsudek okresního soudu v rozsahu vymezeném odvoláním žalovaného, tj. v meritorních výrocích I. a II. i v nákladových výrocích IV. a V., po stránce právní (ve vztahu k namítané změně německého rozhodnutí českým soudem a ve vztahu k hodnocení německé dávky tzv. Kindergeld), věcné i procesní (§§ 206, 212 o. s. ř.) s akceptací limitů stanovených v § 205a o. s. ř., a dospěl k závěru, že odvolání je částečně důvodné.

5. Krajský soud především přejímá skutková zjištění okresního soudu (s výjimkou průběžných kursovních přepočtů prvotní částky výživného 306 EUR měsíčně, viz dále), uvedená v odůvodnění napadeného rozsudku, a pouze je dle § 120 odst. 2 věta prvá o. s. ř. ve spojení s § 211 o. s. ř. doplnil a aktualizoval způsobem, který je při sporném řízení o výživném nezbytný pro rozhodnutí, i když je toto řízení ovládanou zásadou koncentrace řízení. Ve sporném řízení o výživném totiž soud musí

i z vlastní iniciativy zjistit u žalovaného (jako účastníka povinného výživou žalobkyně) rozhodné skutečnosti týkající se jeho příjmu, majetkové situace, životní úrovně, zdravotních výdajů a počtu vyživovaných osob, a u žalobkyně skutečnosti týkající se její řádné a soustavné přípravy na povolání, její majetkové resp. finanční poměry a zdravotní výdaje, to vše u obou účastníků na základě zákonných kritérií obsažených v české právní úpravě v §§ 911 a násl. občanského zákoníku (dále o. z.), jestliže okresní soud zcela správně vyhodnotil použití českého právního řádu i další aspekty prvku mezinárodního práva přítomného ve věci, když k tomu lze plně odkázat na právní závěry obsažené v odstavci 50. odůvodnění napadeného rozsudku. V odvolacím řízení takto bylo zjištěno:

K poměrům **žalobkyně:** Z písemného sdělení žalobkyně z 6. 9. 2023 (č. l. 1092 spisu, k výzvě krajského soudu) vyplývá, že žalovaný neuhradil dlužnou částku 144.964,33 Kč vzniklou dle napadeného rozsudku zpětným zvýšením výživného za dobu od 16. 9. 2019 do 20. 12. 2022; žalovaný má na výživném (stanoveném dřívějšími pravomocnými rozhodnutími) dluh (který žalobkyně následně vyčíslila k 5. 1. 2024 celkovou částkou 264.878,53 Kč - viz níže další písemné sdělení žalobkyně); žalobkyně nadále pobírá Kindergeld, jejichž plná výše činí od ledna 2023 nadále částku 250 EUR měsíčně; žalobkyně má prospěchové stipendium, za minulý akademický rok 2022/2023 (tj. od 1. 9. 2022 do 30. 6. 2023) bylo v celkové výši 16.000 Kč (doloženo listinami č. l. 1094-1102 spisu); do června 2023 měla žalobkyně vyšší přivýdělky z tzv. brigád, protože byla v závěrečném ročníku bakalářského studia, měla skládat pouze jednu zkoušku a obhájit bakalářskou práci, takže měla čas věnovat se brigádám, když příjmy její matky jsou limitované a otec (žalovaný) pro ni určené výživné řádně nehradí; od září 2023 zahájila magisterské studium, což omezuje její časové možnosti pro brigády a předpokládá tak nižší příjmy. Z listinného důkazu (č. l. 1130 spisu) bylo prokázáno, že žalobkyně získala na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci diplom z 9. 6. 2023 v bakalářském studijním programu, obor aplikovaná matematika, náleží jí titul Bc. Podle rozhodnutí děkana Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci z 1. 9. 2023 byla žalobkyně přijata k prezenčnímu studiu v navazujícím magisterském studijním programu aplikovaná matematika a uvedený program studuje (č. l. 1131 + 1132 spisu). Podle zpráv zaměstnavatelů žalobkyně byl její příjem z tzv. brigád za dobu od 1-7/2023 u firmy Zoomering (All English Group s. r. o.) v průměrné výši 1.799 Kč měsíčně čistého a u firmy Populo v průměrné výši 6.095 Kč měsíčně čistého (č. l. 1133-1142 spisu).

K poměrům **matky žalobkyně**: Ze zpráv zaměstnavatelů matky žalobkyně (č. l. 1108 - 1121 spisu) bylo zjištěno, že matka žalobkyně měla od zaměstnavatelů celkový průměrný čistý měsíční příjem za 9-12/2019 ve výši 19.951 Kč (od multigate a Astra), za 1-12/2020 ve výši 19.952 Kč (od stejných zaměstnavatelů), za 1-12/2021 ve výši 21.406 Kč (od stejných zaměstnavatelů plus od firmy Victory), za 1-12/2022 ve výši 23.611 Kč (od multigate a Victory) a za 1-7/2023 ve výši 23.767 Kč (od stejných zaměstnavatelů).

K poměrům **žalovaného**: Z písemného sdělení žalovaného z 3. 10. 2023 (č. l. 1148, k výzvě krajského soudu) bylo zjištěno, že nadále platí výživné podle posledního pravomocného rozsudku Krajského soudu v Ostravě z 21. 3. 2018, č. j. 56 Co 342/2017-318, tedy 2.500 Kč nad rámec výživného, které mu bylo uloženo dle protokolu z neveřejného zasedání německého Okresního-rodinného soudu v Landau in der Pfalz ze dne 29. 9. 2015, č. j. 2 F 209/15; nad rámec těchto plateb však v období od 21. 12. 2022 (po vyhlášení napadeného rozsudku, přičemž platby realizoval konkrétně 29. 9. 2023 - viz níže) uhradil za část prosince 2022 alikvotní částku 2.433 Kč a za měsíce leden až září 2023 částku celkovou 65.707 Kč, aby se tím žalobkyni od vyhlášení napadeného rozsudku dostala celková částka výživného v přepočtu 14.000 Kč měsíčně plus částka uhrazených Kindergeld, přičemž žalovaný takto postupoval proto, že se obával výkonu rozhodnutí v SRN, k čemuž matka žalobkyně v minulosti přistoupila; dlužné výživné dle výroku II. napadeného rozsudku (tj. vyčíslené do 20. 12. 2022 částkou 144.964,33 Kč) žalovaný neuhradil, protože s napadeným rozsudkem nesouhlasí a lhůta k zaplacení uvedeného dluhu je vázána na právní moc napadeného rozsudku; žalovaný dosud nepodával daňové přiznání za zdaňovací období 2022, protože neuplynula příslušná lhůta; žalovaný nadále poskytuje svým rodičům dobrovolné plnění ve

výši 200 EUR měsíčně; v roce 2023 byl žalovaný na dovolené v Mariánských Lázních na 5 dnů; manželka žalovaného nastoupila do zaměstnání na zkrácený úvazek jako uklízečka v nemocnici, je vyučena švadlenou, což jí nebylo v SRN uznáno, již nestuduje a nemá žádný příjem z brigád (protože pracuje na zkrácený úvazek); bratr žalobkyně, L., stále bydlí ve Spolkové republice Německo s žalovaným jako nezaopatřené dítě, v červnu 2023 ukončil studium na německém gymnáziu a od 1. 9. 2023 studuje na německé střední škole elektrotechnické. Z oddacího listu (č. l. 1162 spisu) bylo zjištěno, že žalovaný dne 26. 8. 2020 uzavřel manželství s Anželikou, narozenou xxx, jejíž příjmení po sňatku je P. Podle potvrzení zaměstnavatele žalovaného (č. l. 1163 a násl. spisu) jeho průměrný čistý měsíční příjem činil od 5-12/2022 částku 4.174,98 EUR, od 1-8/2023 částku 4.176 EUR. Ze zprávy zaměstnavatele žalovaného (č. l. 1151 spisu) bylo zjištěno, že pracuje jako vedoucí provozu, další zaměstnání u firmy nemá, týdenní pracovní doba je 40 hodin, od 1. 1. 2022 má k dispozici služební kolo a od 1. 9. 2023 má k dispozici firemní vůz. Při odvolacím jednání dne 5. 2. 2024 žalovaný sdělil, že syn L. ukončil německé gymnázium předposledním ročníkem, poslední ročník uvedeného gymnázia tak neabsolvoval, přičemž od září 2023 zahájil středoškolské studium na elektrotechnické škole v trvání 3,5 roku a pokud toto současné studium dokončí, pak se může hlásit na vysokou školu, ale pouze technického zaměření. L. při aktuálním studiu na německé elektrotechnické střední škole dostává nějaké částky jednak v rámci praktické výuky v tomto učebním oboru a jednak ještě kromě toho další částku, konkrétní výši těchto částek žalovaný nezná, nicméně po předestření ze strany zmocněnkyně žalobkyně, že dle matky L. se jedná o 900 EUR měsíčně, žalovaný tuto výši připustil a současně uvedl, že od syna z této částky nepožaduje do rodinného rozpočtu nic.

K platbám výživného od 21. 12. 2022 (tj. od vyhlášení napadeného rozsudku z 20. 12. 2022) je doloženo listinou (čl. 1168 i verte spisu), že žalovaný dne 29. 9. 2023 zaplatil pro žalobkyni částku 65.707 Kč se zprávou pro příjemce: „doplatek výživného leden-září 2023“, a téhož dne další částku 2.433 Kč se zprávou pro příjemce: „doplatek výživného prosinec 2022 10 dní“; žalobkyně tyto platby v písemném podání z 20. 11. 2023 (č. l. 1177 spisu) výslovně potvrdila, nicméně dle jejího vyjádření z 8. 1. 2024 (č. l. 1185 spisu) žalovaný i přes provedené doplatky dluží dle jejích výpočtů celkově na výživném k 5. 1. 2024 částku 264.878,53 Kč. Při odvolacím jednání dne 5. 2. 2024 žalovaný uvedl, že žalobkyni za únor 2024 poslal 181 EUR, včera (tj. 4. 2. 2024) poslal částku 7.300 Kč + 2.500 Kč. Pokud pro žalobkyni platí měsíčně částku 181 EUR, pak se jedná o příslušnou část z celkové výše výživného 306 EUR ve znění protokolu o neveřejném zasedání Okresního-rodinného soudu v Landau in der Pfalz z roku 2015 (tj. žalovaný si z výživného 306 EUR odečítá polovinu aktuální výše Kindergeld, které činí celkem 250 EUR, z toho polovina je 125 EUR, po jejím odečtu od výživného 306 EUR zůstává výživné 181 EUR). Dále platí pro žalobkyni výživné dle rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě z roku 2018 ve výši 2.500 Kč měsíčně. Od vyhlášení napadeného rozsudku platí pro žalobkyni celkové výživné tak, aby odpovídalo částce 14.000 Kč měsíčně. Při odvolacím jednání žalobkyně a žalovaný učinili nesporným prostřednictvím svých zmocněnců, že od vyhlášení napadeného rozsudku, tj. od 21. 12. 2022 do února 2024 včetně (žalobkyně přitom považovala za uhrazené i ty platby, které žalovaný dle svého tvrzení poslal „včera“, tj. 4. 2. 2024) zaplatil žalovaný na výživu žalobkyně tyto částky: 14x 181 EUR, 14x 2.500 Kč, 5x 7.300 Kč, dále 65.707 Kč a 2.433,30 Kč.

6. Krajský soud prvořadě konstatuje, že okresní soud provedl pro věc rozhodné důkazy, které byly při respektu k limitaci dané § 205a o. s. ř. úměrně charakteru řízení řádně doplněny v odvolacím řízení (§ 120 odst. 2 věta prvá o. s. ř. za použití § 211 o. s. ř.). V odvolacím řízení nenavrhovali účastníci další doplnění dokazování. Skutkový stav zjištěný před soudy obou stupňů je relevantním podkladem pro meritorní rozhodnutí. Všechny provedené důkazy byly vyhodnoceny ve smyslu kritérií daných ustanovením § 132 občanského soudního řádu.

7. Okresní soud správně dovodil příslušnost českého soudu, který se řídí českým právním řádem, tj. ohledně hmotného práva občanským zákoníkem (o. z.) a procesně občanským soudním řádem (o. s. ř.). Zákonná úprava obsažená v §§ 913 a 915 o. z. definuje základní a navzájem provázaná

kritéria při prvotním určení i následné úpravě (zvýšení či snížení, event. zrušení) **výživného.** Jsou to na jedné straně odůvodněné potřeby dítěte, u něhož se přihlíží také k jeho majetku, a na straně druhé se jedná výdělkové možnosti a schopnosti rodiče, u něhož se přihlíží zejména také k majetkovým poměrům, životní úrovni a (podle soudní praxe) i k počtu vyživovaných osob. K odůvodněným potřebám dítěte náleží výdaje obecné pro každého člověka a týkající se životních potřeb (např. strava, oblékání, bydlení apod.), a k těmto obecným nákladům se podle individuality dítěte přidružují také další výdaje na odůvodněné potřeby, k nimž patří platby spojené s přípravou na povolání, organizovanou zájmovou činností, případně zdravotním stavem. Hledisko životní úrovně je nadřazeno hledisku odůvodněných potřeb dítěte (§ 915 odst. 1 věta prvá o. z.).
Při rozhodování o změně již dříve určené částky výživného je podstatné, zda na straně dítěte a (nebo) povinného rodiče nastala ve smyslu § 923 o. z. taková podstatná změna poměrů, která odůvodňuje změnu výživného. V návaznosti na kritéria zakotvená v §§ 913 a násl. o. z. lze přistoupit k úpravě výživného i v několika odstupňováních či etapách, pokud v rámci přezkumu otevřeného období nastane podstatná změna poměrů v různých časových úsecích nebo pokud se takové změny u účastníků kumulují.

8. Krajský soud primárně plně přisvědčuje žalovanému v právním náhledu, že **přímo výrok soudního rozhodnutí německého soudu nelze měnit následným rozhodnutím českého soudu.** Bez ohledu na společné členství v Evropské unii jsou Spolková republika Německo a Česká republika suverénní státy, což platí i v oblasti jurisdikce, proto nelze dovodit, že výroky svých soudních rozhodnutí mohou účinně vzájemně měnit. Krajský soud v Ostravě-pobočka v Olomouci k tomu odkazuje také na stejný právní názor Krajského soudu v Ostravě, prezentovaný v usnesení ze dne 27. 5. 2019, č. j. 56 C 42/2019-416, obsažený v odstavci 18. citovaného usnesení (žurnalizováno v připojeném spise Okresního soudu v Olomouci, vedeném v době nezletilosti žalobkyně a jejího bratra L. pod sp. zn. 42 Nc 84/2016). V projednávané věci tak v úvahu přichází pouze další (tj. druhá) taková úprava, jakou zvolil v březnu 2018 Krajský soud v Ostravě, tj. změna výživného v tom smyslu, že k původní částce v německé měně, stanovené prvotně rozhodnutím německého soudu, se připojí částka v české měně rozhodnutím českého soudu. **Fakticky se tak jedná o zvýšení částky 2.500 Kč, tj. částky v české měně, připojené poprvé českým soudem (Krajským soudem v Ostravě v březnu 2018) jako výživné, které je žalovaný povinen platit žalobkyni nad rámec původního výživného, stanoveného německým soudem (Okresním-rodinným soudem v Landau in der Pfalz) v roce 2015 ve výši 306 EUR.**

9. Částka a měna prvotního určení výživného v době nezletilosti žalobkyně v roce 2015 u německého soudu je 306 EUR. Ve výše odkazovaném předchozím řízení o prvé úpravě uvedené částky „německého“ výživného českým soudem, vedeném v roce 2017 v době nezletilosti žalobkyně a jejího bratra L. u Okresního soudu v Olomouci, **žalovaný při jednání u Okresního soudu v Olomouci dne 22. 8. 2017 uváděl v závěrečném návrhu svou povinnost platit pro žalobkyni výživné ve výši 306 EUR, což definoval v přepočtu jako 7.800 Kč (plus k tomu plné Kindergeld v tehdejší výši 192 EUR měsíčně, tj. v přepočtu 5.000 Kč** - viz dále v části týkající se Kindergeld), **a od toho odvíjel své tehdejší procesní stanovisko** prezentované v závěrečném návrhu (citace: „V dané chvíli je tedy třeba vycházet z toho, že otec je zavázán platit pro každé z dětí 306 EUR, což je v přepočtu asi 7.800 Kč s tím, že současně mají děti nárok na přídavky na děti z Německa ve výši 192 EUR pro každé z dětí, což znamená asi 5.000 Kč pro každé z dětí“, viz č. l. 233 spisu vedeného u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 42 Nc 84/2016). V důsledku odvolání proti rozsudku okresního soudu z 30. 8. 2017 návazně rozhodoval o výživném pro žalobkyni Krajský soud v Ostravě, který rozsudkem z 21. 3. 2018 schválil dohodu rodičů (žalovaného a matky žalobkyně) o další částce pro žalobkyni ve výši 2.500 Kč měsíčně, kterou se žalovaný zavázal platit nad částku výživného stanovenou německým soudem. Z odůvodnění citovaného rozsudku odvolacího soudu sice žádný přepočet částky 306 EUR na Kč nevyplývá, nicméně je zřejmé, že na základě žalovaným uváděných vstupních informací z tehdejšího jednání

okresního soudu z 22. 8. 2017 rozhodl Krajský soud v Ostravě o schválení tehdy uzavřené dohody rodičů o tom, že žalovaný bude pro žalobkyni platit další částku 2.500 Kč měsíčně (viz i odůvodnění aktuálního napadeného rozsudku z 20. 12. 2022, strana 16, odstavec 56). Za této situace v aktuálním řízení o druhém zvýšení výživného pro žalobkyni českým soudem **považuje krajský soud nadále za výchozí (prvotní) částku výživného částku 306 EUR měsíčně s prvotním přepočtem na 7.800 Kč měsíčně,** realizovaným v předchozím prvním řízení o úpravě výživného českým soudem. Důvodem tohoto náhledu je, že další jiné přepočty podle následného neustále se měnícího kursu by vnesly nejistotu a nesoulad ohledně výše prvotního výživného přepočteného na částku 7.800 Kč, **od níž se odvíjela další částka stanovená již přímo v české měně (2.500 Kč) v roce 2018 rozsudkem Krajského soudu v Ostravě.** To znamená, že **souhrnná výše výživného, které byl žalovaný povinen platit pro žalobkyni dle dosavadní úpravy, tak činí v přepočtu na českou měnu jakoby celkovou částku 10.300 Kč měsíčně** (7.800 Kč + 2.500 Kč).

10. Žalobkyně aktuálně nejprve žalovala navýšení výživného tak, že nad rámec 306 EUR bude žalovaný platit 6.000 Kč měsíčně, což oproti rozsudku krajského soudu z roku 2018 představuje zvýšení o 3.500 Kč měsíčně (k tehdejším 2.500 Kč měsíčně). Následně na samém začátku řízení (za necelý měsíc po podání žaloby) **okresní soud připustil změnu žaloby na částku 14.000 Kč měsíčně**, která je přepočtem celého výživného (tj. původního „německého" ve výši 306 EUR z roku 2015, následného „českého" ve výši 2.500 Kč z roku 2018 a aktuálního navrhovaného zvýšení) pouze na českou měnu. Z žaloby v této podobě tak musí vycházet i krajský soud, nicméně dle výše rozvedené úvahy považuje za **rozdíl mezi naposledy zvýšeným souhrnným výživným a aktuálně požadovaným výživným - částku 3.700 Kč měsíčně** (navrhovaných 14.000 Kč mínus 10.300 Kč, tj. mínus součet přepočtené částky 7.800 Kč + 2.500 Kč ve smyslu shora).

11. Odvolací soud především zcela ve shodě s okresním soudem konstatuje, že vyživovací povinnost žalovaného k žalobkyni stále trvá, neboť žalobkyně se dlouhodobě a nepřetržitě připravuje na budoucí povolání formou prezenčního studia střední školy (víceletého gymnázia) a následně (od 1. 9. 2020) i vysoké školy, proto po celé hodnocené období od 16. 9. 2019 dosud na její straně trvá tzv. stav odkázanosti na výživu. V průběhu řízení bylo jednoznačně prokázáno, že studium žalobkyně je řádné a kvalitativně navazuje a rozvíjí předcházející stupeň vzdělávání. Studium žalobkyně po celé přezkoumávané období bylo cílevědomou a soustavnou činností vedoucí ke zvyšování kvalifikace pro budoucí povolání. Vyživovací povinnost žalovaného k žalobkyni tak po celé přezkumu otevřené období, za které se žalobkyně domáhala zvýšení výživného, trvala a také nadále trvá (§ 911 a násl. o. z.).

12. Okresní soud rovněž správně zjistil a definoval odůvodněné potřeby žalobkyně i komplexní poměry žalovaného a poměry matky žalobkyně (jíž stejně jako žalovanému trvá vyživovací povinnost k žalobkyni), proto krajský soud na tato prvostupňová skutková zjištění odkazuje (viz zejména odstavce 41. až 44 odůvodnění napadeného rozsudku). Zevrubným dokazováním před soudy obou stupňů bylo prokázáno, že od předchozí soudní úpravy výživného pro tehdy nezletilou žalobkyni, tj. od vyhlášení rozsudku Krajského soudu v Ostravě z 21. 3. 2018, došlo k podstatné změně ve smyslu § 923 o. z. v jejích odůvodněných potřebách i ve schopnostech a možnostech jejích rodičů, zejména povinného otce-žalovaného, posuzovaných na základě kritérií zakotvených především v § 913 a § 915 o. z. Po zhodnocení důkazů v návaznosti na citovaná zákonná ustanovení (a při souběžném vyhodnocení dávky Kindergled - viz k tomu podrobně níže) krajský soud shodně s okresním soudem shledává relevantní důvody pro zpětné zvýšení výživného (§ 922 odst. 1 o. z.), ale s ohledem na podstatné změny poměrů dle § 923 o. z. s jinou zpětnou účinností (nikoliv od navrhovaného data podání žaloby - 16. 9. 2019, ale „až" od 1. 9. 2020, kdy žalobkyně zahájila vysokoškolské studium), s novým připojením druhé etapy dalšího zvýšení od 1. 9. 2023 (v návaznosti na poměry žalovaného) a v obou uvedených etapách na jiné (nižší) částky než v napadeném rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Leona Gedeonová.

13. **Výživné, připojené naposledy při prvém zvýšení k „německému“ výživnému Krajským soudem v Ostravě dle rozsudku z března 2018 v české měně částkou 2.500 Kč měsíčně, zvýšil krajský soud v prvé etapě od 1. 9. 2020 na částku 4.500 Kč měsíčně, tj. o 2.000 Kč měsíčně**. Důvodem zpětné účinnosti od 1. 9. 2020 je to, že (až) **tehdy žalobkyně nastoupila na vysokou školu**, což soudní praxe dlouhodobě hodnotí jako kvalifikovanou změnu na straně oprávněného dítěte ve smyslu navýšení jeho odůvodněných potřeb. Žalobkyně sice žádala zvýšení výživného již od 16. 9. 2019, ale k uvedenému datu u ní nedošlo k žádné podstatné změně odůvodněných potřeb, protože pouze postoupila do posledního-maturitního ročníku střední školy, kterou studovala již v době předchozí úpravy výživného Krajským soudem V Ostravě v březnu 2018.
Zvýšené výživné na straně žalobkyně odpovídá nárůstu jejích potřeb vysokoškolačky, přičemž pouze okrajově jsou zohledněny i její vlastní příjmy ve výši cca 5.000 Kč čistého měsíčně z brigád absolvovaných od 1/2021 a další od léta 2021 a poté i v částce vyšší (např. v prvním pololetí roku 2023 v souhrnu až cca 6.900 Kč čistého měsíčně). Žalobkyně sice určitě nebyla a nadále není a priori povinna jakoukoliv výdělečnou činnost vykonávat za účelem získání příjmu, jestliže se soustavně, řádně a v denním studiu připravuje na budoucí povolání. Nicméně z tzv. brigád měla k uspokojení svých vlastních potřeb (pro jejichž saturaci je určeno i výživné od žalovaného) faktické finanční prostředky v poměrně vysoké pravidelné (v podstatě měsíční) částce, k čemuž na její straně lze přihlédnout ve smyslu § 913 odst. 1 o. z. (tj. jakoby k jejímu finančnímu „majetku“).
Na straně žalovaného odpovídá uvedené zvýšení výživného změnám v jeho poměrech, nastalým od března 2018, kdy rozhodoval Krajský soud v Ostravě o prvním připojení „českého“ výživného pro žalobkyni i jejího bratra L. Kromě pozitivní změny v příjmových poměrech (viz níže) u žalovaného od té doby došlo ke dvěma změnám i v osobních poměrech. První tato změna spočívá v tom, že L. se v srpnu 2018 ještě v době své nezletilosti přestěhoval od matky z České republiky k žalovanému do Spolkové republiky Německo, kde nastoupil na první střední školu-gymnázium, a následně Okresní soud v Olomouci tuto faktickou změnu promítl do rozsudku ze dne 28. 8. 2019, č. j. 42 Nc 84/2016-463 (kopie žurnalizována na č. l. 47 spisu vedeného pod sp. zn. 18 C 259/2019 o aktuálním řízení), jímž L. s účinností od 1. 8. 2018 svěřil do péče otce, tj. žalovaného, a matce pro syna určil výživné 3.800 Kč měsíčně od 1. 8. 2018 a 3.600 Kč měsíčně od 1. 9. 2019 nadále (z odůvodnění rozsudku vyhlášeného v prázdninovém období vyplývá, že žalobkyně, tehdy postupovala do maturitního ročníku střední školy, L. byl v 9. ročníku víceletého gymnázia v Německu a ukončením 13. ročníku mohl získat středoškolské vzdělání jako obdobu české maturity). Je nepochybné, že uvedená diametrální změna poměrů L. se promítla do rozsahu faktického plnění vyživovací povinnosti žalovaného k němu. Druhou změnou v osobních poměrech žalovaného bylo uzavření manželství v srpnu 2020, což na rozdíl od výše uvedených změn relevanci nemá. Pokud žalovaný argumentoval tím, že od té doby mu přibyla vyživovací povinnost k manželce, pak je třeba zdůraznit, že vyživovací povinnost k dítěti je vždy prioritní. V projednávané věci to platí tím spíše, že manželka žalovaného měla reálnou možnost pracovat, jestliže získávala vlastní příjem alespoň tzv. brigádně a vypomáhala mu při pronájmu apartmánů v jeho nemovitosti; navíc sám žalovaný poukazoval na to, že právě v důsledku uzavření manželství získal od německého státu daňové zvýhodnění v rozsahu cca 400 EUR měsíčně.
Lze shrnout, že zvýšení výživného v prvé etapě od 1. 9. 2023 je výsledkem kumulace změn, nastalých od března 2018 na straně žalobkyně (studium vysoké školy a její určitý pravidelný příjem ve formě tzv. brigád), se změnami na straně žalovaného (zvýšení příjmu, ale současně nárůst výdajů na zajištění odůvodněných potřeb bratra žalobkyně, L., který byl rozsudkem českého soudu z roku 2019 nově svěřen do přímé osobní péče žalovaného, u něhož ve Spolkové republice Německo bydlí již od 1. 8. 2018). Uvedené změny na straně žalobkyně a žalovaného se přitom do jisté míry kompenzují, což našlo odraz ve zvýšení výživného právě o částku 2.000 Kč měsíčně, tedy v míře nižší než napadeným rozsudkem.

14. **Druhé zvýšení výživného od 1. 9. 2023 na částku 5.500 Kč měsíčně, tj. o dalších 1.000 Kč měsíčně** oproti prvé etapě (a celkem tedy oproti předchozí úpravě z března 2018 o 3.000 Kč

měsíčně) vychází z dalšího zlepšení poměrů žalovaného, který při trvajícím zvýšení příjmu má nově od září 2023 od svého zaměstnavatele k dispozici také další bonus ve formě osobního automobilu. Manželka žalovaného je již zaměstnaná a má vlastní příjem. Především však krajský soud akcentuje situaci bratra žalobkyně, L., který i od své zletilosti žije u žalovaného. Právě od září 2023 žalovaný podle svého vlastního účastnického tvrzení nechává dvacetiletého L. (který nedokončil německé gymnázium) studovat znovu od prvního ročníku na stejném stupni vzdělávací soustavy, tj. znovu na střední, byť jiné německé (elektrotechnické) škole na dalších 3,5 let, takže žalovaný k němu po tuto dobu bude nadále plnit vyživovací povinnost. Žalovaný přitom synovi ponechává pro vlastní potřebu celou částku cca 900 EUR měsíčně, kterou L. dostává v souvislosti s aktuálním studiem, a nežádá od něj žádný příspěvek do domácnosti, přičemž L. pobírá také Kindergeld ve výši 250 EUR. Oproti tomu ve vztahu k žalobkyni se žalovaný omezuje pouze na placení výživného, z něhož si navíc (nesprávně-viz níže) sám odečítá polovinu Kindergled poskytovaných žalobkyni Spolkovou republikou Německo v důsledku zaměstnání žalovaného v SRN, a ani od nástupu na vysokou školu jí nehodlá na výživném přidat jakoukoliv částku. To představuje diametrální rozdíl v přístupu žalovaného k jeho dvěma zletilým dětem, přičemž nemůže být rozhodné, že L. se rozhodl přestěhovat v srpnu 2018 k němu do Spolkové republiky Německo a Kristina (žalobkyně) zůstala s matkou v České republice.

Krajský soud proto zvýšil výživné pro žalobkyni o dalších 1.000 Kč měsíčně od 1. 9. 2023, jestliže od tohoto data žalovanému přibyl významný bonus od zaměstnavatele ve formě užívání osobního automobilu a žalovaný akceptuje pokračování své vyživovací povinnosti k L., i při popsaných okolnostech jeho středoškolského studia.

15. K příjmu žalovaného v obou uvedených etapách krajský soud zastává názor, že z pohledu úpravy výživného není zásadní rozdíl mezi měsíční částkami vyčíslenými okresním soudem a částkami tvrzenými žalovaným. Výživné se neurčuje přesným aritmetickým výpočtem z příjmu povinného rodiče, ani přesným procentem dle tzv. doporučujících tabulek Ministerstva spravedlnosti ČR, které zahrnují pouze příjem povinného rodiče, přičemž dalšími (jakoby připočítávanými) zákonnými ukazateli jsou majetkové poměry a životní úroveň povinného rodiče. V době předchozí úpravy výživného českým soudem byl rozhodný příjem žalovaného ze zaměstnání zjištěn částkou cca 3.400 - 3.200 EUR čistého měsíčně (viz strana 10 odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 30. 8. 2017, č.j. 42 Nc 84/2016-240 a odůvodnění navazujícího rozsudku Krajského soudu v Ostravě z 21. 3. 2018, který vycházel z tvrzení rodičů, že se v jejich poměrech se od rozhodování okresního soudu nic nezměnilo). V aktuálním řízení zjistil okresní soud zvýšení příjmu žalovaného nejprve na cca 3.600 EUR měsíčně do srpna 2020 a na cca 4.200 EUR měsíčně od září 2020 nadále (žalovaný v odvolání uvádí z důvodu odečtu zdravotního pojištění částky vždy nižší o cca 200 EUR měsíčně), přičemž podle aktuální zprávy zaměstnavatele žalovaného se jedná o cca 4.170 EUR měsíčně. Krajský soud nepřisvědčuje odvolací námitce žalovaného, že je třeba vycházet z výše jeho příjmu před sňatkem, protože nárůst jeho příjmu po svatbě od září 2020 je zapříčiněn výlučně tím, že spadá do výhodnější daňové skupiny než jako svobodný. Předně žalovaný tvrdil, že daňové zvýhodnění obnáší cca 400 EUR měsíčně, ale jeho průměrný příjem se navýšil o vyšší částky. Navíc soud při úpravě výživného vychází z celkového příjmu povinného rodiče, včetně nenárokových fakticky poskytnutých odměn, příplatků za přesčasy apod., a z žádného zákonného ustanovení ani z judikatury nelze dovodit, že by se nemělo přihlížet k částce mzdy odpovídající daňovému zvýhodnění. Obdobnou logikou by totiž soud vždy musel od mzdy odečítat i částky plynoucí z daňového zvýhodnění poskytovaného povinnému rodiči na jeho další nezaopatřené děti (zde na L.), což je nereálné. Navíc žalovaný nadále má kromě příjmu ze zaměstnání také dva další zdroje pravidelných příjmů, typově stejné jako při předchozím rozhodování v březnu 2018, a to z pronájmu apartmánu a z fotovoltaické elektrárny. Rozhodnutí soudu o výživném pro nezaopatřené dítě (což je i žalobkyně jako zletilé studující dítě) je věcí volné úvahy soudu, závislé na posouzení možností a schopností osoby povinné k výživě a odůvodněných potřeb osoby oprávněné osoby, přičemž soud je povinen jasným a přezkoumatelným způsobem „pouze“ vymezit rámec, v němž se tato jeho volná úvaha pohybovala (shodně usnesení ÚS

1156/22). V projednávané věci je uvedená zásada volné úvahy o to přiléhavější, že žalovaný žije a má příjmy ve Spolkové republice Německo. Krajský soud proto ohledně příjmu žalovaného vycházel z komplexní situace, dané následovně: žalovaný u německého zaměstnavatele zastává vedoucí, resp. manažerskou pozici, jeho příjem se od předchozího rozhodování z března 2018 zvýšil řádově o několik set EUR, zaměstnavatel žalovanému navíc poskytuje benefity promítající se pozitivně do zajišťování jeho vlastních potřeb (takto od září 2023 má k dispozici osobní automobil), a kromě toho trvají další příjmy žalovaného z pronájmu apartmánu a fotovoltaické elektrárny, z níž nepochybně získává také energii pro vlastní potřebu.
Vedle příjmu jsou dalšími zákonnými určovateli na straně žalovaného také majetkové poměry (§ 913 odst. 1 o. z.) a životní úroveň (§ 915 o. z.). K majetkové situaci žalovaného nebyly za dobu od března 2018 signalizovány žádné zásadní změny. O výši životní úrovně žalovaného svědčí i to, že si může dovolit svým rodičům dobrovolně již od roku 2014 platit příspěvek 100 EUR měsíčně a zvýšil jej asi v roce 2019 na dvojnásobek, tj. na 200 EUR měsíčně (o cca 2.500 Kč měsíčně). Oproti tomu žalobkyni, k níž má prvořadou zákonnou vyživovací povinnost a která navrhuje zvýšení výživného právě od září 2019 primárně v souvislosti se svým studiem, žalovaný nehodlá přispívat navíc žádnou částkou. I to je důvod, proč nepřichází v úvahu zamítnutí návrhu žalobkyně na zvýšení výživného, jak žalovaný navrhuje i v odvolacím řízení.

16. Žalobu v další části, tj. nad rámec úpravy provedené dle uvedených dvou etap zvýšení výživného, krajský soud zamítl.

17. K další odvolací argumentaci žalovaného krajský soud uvádí: Odvolací námitka žalovaného, že žalobkyně jako vysokoškolačka se ve svém věku xxx let již může částečně živit sama, neobstojí v konfrontaci s výše konstatovaným přístupem žalovaného k zletilému bratrovi žalobkyně L. L. totiž žalovaný, u něhož syn bydlí i po dovršení své zletilosti, umožnil v jeho dvaceti letech začít od prvního ročníku studovat druhou střední školu a dobrovolně jej nadále živí, aniž by jej (jako žalobkyni) vyzýval k tomu, aby se částečně živil sám. Přitom - na rozdíl od transparentní studijní situace žalobkyně – L. neabsolvoval poslední ročník předchozí střední školy a je tak přinejmenším otazné, zda jeho aktuální studium kvalitativně navazuje a rozvíjí předcházející (stejný, tj. středoškolský) stupeň jeho vzdělávání, a tedy zda je indikováno trvání zákonné vyživovací povinnosti rodičů k L. Krajský soud akceptuje, že okresní soud nepřistoupil k přepočtu parity kupní síly v SRN a ČR, a to z důvodů prezentovaných k tomu ve vyjádření žalobkyně. Krajský soud však při úpravě výživného vzal v úvahu, že životní náklady žalovaného (i L.) ve Spolkové republice Německo jsou vyšší než u žalobkyně žijící v České republice, což se (kromě výše rozvedených důvodů) rovněž promítlo do „nižšího zvýšení“ výživného než dle napadeného rozsudku.

18. Nejzásadnější odvolací námitkou žalovaného je **hodnocení dávky tzv. Kindergeld**. Žalobkyně, kromě výživného od žalovaného jako povinného rodiče, pobírá uvedenou dávku od státu - Spolkové republiky Německo. Krajský soud ve shodě s okresním soudem zastává názor, že žalobkyni po celou dobu od prvotního rozhodování německého soudu v Landau z roku 2015 náleží plná výše Kindergeld, která se průběžně mění-zvyšuje. Lze připomenout, že konkrétně od data podání aktuální žaloby z 16. 9. 2019 žalobkyni takto náleželo 204 EUR měsíčně od 7/2019, 219 EUR měsíčně od 1/2021 a 250 EUR měsíčně od 1/2023 dosud. Žalovaný - na rozdíl od svého náhledu, prezentovaného v předchozím řízení v závěrečném návrhu při jednání Okresního soudu v Olomouci dne 22. 8. 2017 (že jeho tehdy nezletilým dětem, tj. žalobkyni a L., kteří bydleli s matkou, náleží od něj výživné 306 EUR měsíčně a plná částka Kindergeld, viz i výše, č. l. 233 připojeného spisu) - je v aktuálním řízení přesvědčen, že je oprávněn si (nejméně) polovinu vyplácených Kindergeld odečítat od původního výživného 306 EUR, což také průběžně činí a místo výživného 306 EUR tak nesprávně platí pro žalobkyni jiné a významně nižší částky, aktuálně např. 181 EUR (což je 306 EUR mínus 125 EUR jako poloviny aktuálních celkových Kindergeld ve výši 250 EUR). Krajský soud plně přisvědčuje okresnímu soudu, že žalovaným aplikovaný výklad není přípustný a dezinpretuje obě předchozí soudní rozhodnutí (německého

i českého soudu) o výživném pro žalobkyni. Náhled krajského soudu na dávku Kindergeld a způsob jejího zohlednění při rozhodování o výživném je totožný s náhledem okresního soudu, tj. že **žalovaný je povinen platit žalobkyni měsíčně celé výživné 306 EUR + částku 2.500 Kč, a k tomu náleží žalobkyni plná výše Kindergeld**. Krajský soud pouze blíže specifikuje správné důvody, uváděné k tomu již okresním soudem, a tímto způsobem se vypořádává s nedůvodnou odvolací argumentací žalovaného (krajský soud vycházel i z právního rozboru, publikovaného v Soudních rozhledech 2/2019, s. 41, který obsahuje způsob určování výživného v Německu při existenci Kindergeld, charakteristiku této dávky i její zohledňování při rozhodování o výživném českými soudy).
Kindergeld jsou finanční prostředky, resp. peněžitá pomoc, kterou vyplácí stát (Spolková republika Německo) a která podle německého práva slouží k zajištění základních potřeb rodiny a zajištění existenčního minima dítěte.
1/Podle německého zákona (ustanovení § 1612b německého občanského zákoníku - Burgerliches Gesetbuch, dále BGB) Kindergeld připadající na dítě je nutné použít na krytí jeho materiálních potřeb. Od novely z 21. 12. 2007 se proto Kindergeld započítává přímo do soudem určovaného výživného tak, že výživné určené povinnému rodiči podle jeho poměrů (příjem, majetek atd.) se redukuje o cca jednu polovinu vyplácených Kindergeld. Při rozhodování německého soudu tedy dávka Kindergeld ve výsledku snižuje (o polovinu částky Kindergeld) výživné již při jeho určení povinnému rodiči přímo v soudním rozhodnutí. Současně však pro německé soudy platí pravidlo, že plnění vyživovací povinnosti rodiče formou finanční (placením výživného) a formou osobní péče je postaveno naroveň. Návazně tak i Kindergeld musí být u každého rodiče zohledňováno stejnou měrou, z čehož plyne „pravidlo jedné poloviny“ u rodičů, kteří nežijí spolu.
Krajský soud dovozuje, že tomu tak je proto, že uvedenou jednou polovinou se ve smyslu § 1612b BGB místo každého rodiče na úhradě potřeb dítěte podílí stát - Spolková republika Německo (dále jen stát), což se promítá přímo v částce výživného, určované povinnému rodiči rozhodnutím německého soudu. Z důvodu právní jistoty se uvedené „pravidlo jedné poloviny“ stěží může realizovat tak, že povinný rodič by si sám od výživného určeného soudem odečítal „svou“ polovinu Kindergeld a platil pouze takto krácené výživné. Logika „pravidla jedné poloviny“ se tedy jeví tak, že když je výživné německým soudem určované otci poníženo o polovinu Kindergeld, je tím ze strany státu zvýhodněn on, a matka dítěte (která musí být ze strany státu zvýhodněna stejně jako otec, tj. druhou polovinou Kindergeld) tak má pro potřeby dítěte fakticky tu druhou (jakoby „svou“) polovinu Kindergeld, které se jí musí dostat do dispozice v plné výši, protože je povinna použít celé Kindergeld pro potřeby dítěte ve smyslu § 1612b BGB. Tímto způsobem stát finančně odlehčuje matce plnící vyživovací povinnost formou osobní péče, zatímco otci plnícímu svou vyživovací povinnost formou výživného odlehčuje tím, že jeho polovina Kindergeld je odečtena od výživného přímo soudem ve výroku rozhodnutí. Tím je naplněn záměr, že stát formou Kindergeld finančně odlehčí oběma rodičům, tj. polovinou Kindergeld výživou povinnému rodiči a polovinou Kindergeld pečujícímu rodiči, protože podle německého práva jsou péče o dítě a finanční vyživovací povinnost rovnocenné, přičemž celé Kindergeld jsou určeny pro úhradu potřeb dítěte. Jinak řečeno: matka o dítě pečuje a od státu má jako finanční pomoc jakoby jednu polovinu Kindergeld, otec pro dítě platí výživné a od státu má jako finanční pomoc druhou polovinu Kindergeld, která mu byla odečtena z výživného určeného pro dítě. To současně znamená, že celé Kindergeld musí mít k dispozici dítě (jinak by přišlo o „otcovu“ polovinu už odečtenou z jemu určeného výživného). Proto v době nezletilosti dítěte musí být celé Kindergeld vyplaceny k rukám pečující matky a v době zletilosti dítěte musí být celé Kindergeld vyplaceny k rukám zletilého dítěte (o které již žádný rodič osobně nepečuje).
2/ Vše uvedené se týká rozhodování německými soudy podle německého práva při úpravě výživného rodičům s německými příjmy. O výživném pro žalobkyni v době její nezletilosti rozhodoval prvotně právě německý Okresní-rodinný soud v Landau in der Pfalz, přičemž otec-žalovaný již tehdy pobíral plat od německého zaměstnavatele a uplatňoval (pobíral) pro obě tehdy nezletilé děti (Kristinu-žalobkyni a L.) také Kindergeld. Podle názoru krajského soudu se proto

výše uvedený teoretický rozbor do aktuálně projednávané konkrétní věci výživného pro žalobkyni promítá tak, že s ohledem na německou právní úpravu není logické, aby rozhodnutí německého soudu v Landau, které je opatřeno doložkou vykonatelnosti a podle předpisů Spolkové republiky Německo je vykonatelným rozhodnutím (viz odstavec 40. odůvodnění napadeného rozsudku), bylo koncipováno jako pružné v tom smyslu, že povinný rodič (zde otec - žalovaný) by si mohl soudem určené výživné sám průběžně redukovat na různé částky odečítáním poloviny průběžně se měnící výše Kindergeld. Taková elasticita výživného by z hlediska práva byla v rozporu s účelem soudního rozhodnutí o výživném i s jeho vykonatelností a pro běžný život by znamenala právní nejistotu pro oprávněné dítě, zde žalobkyni. Nic takového neplyne ani z protokolu německého Okresního soudu - rodinného soudu v Landau in der Pfalz ze dne 29. 9. 2015, jímž byla schválena dohoda rodičů, resp. jejich narovnání tak, že otec-žalovaný se zavázal platit výživné 306 EUR měsíčně pro žalobkyni (a totéž pro L.), za situace, kdy žalovaný pobíral Kindergeld pro ni (i L.). Uvedený německý soud se v roce 2015 jistě řídil německou právní úpravou novelizovanou v roce 2007, podle níž žalovanému měla být „jeho" polovina Kindergeld zohledněna (ve smyslu odečtena) již v částce výživného, což představovalo jeho finanční zvýhodnění ze strany státu (Spolkové republiky Německo). Žalovaný tak musí pro žalobkyni platit celé její výživné 306 EUR a náleží jí také celé její Kindergeld, jak také sám tvrdil v předchozím soudním řízení vedeném v letech 2017-2018 u soudu České republiky.

3/ Při rozhodování podle českého práva se z výživného určovaného povinnému rodiči neodečítá nic, tj. ani české dávky poskytované státem ve formě příspěvku na dítě. Proto povinnému rodiči nelze odečítat ani polovinu Kindergeld, pokud je dítěti poskytováno Spolkovou republikou Německo. Takový postup by ani nebyl reálný vzhledem k výši dávky Kindergeld vyplácené v měně EUR a k průměrné výši příjmu povinného rodiče v Kč. V projednávané věci se ostatně takový obecný náhled promítl do konkrétního soudního rozhodnutí, jímž došlo ke změně původní úpravy poměrů bratra žalobkyně-L., viz již výše odkazovaný rozsudek Okresního soudu v Olomouci z 28. 8. 2019, č. j. 42 Nc 84/2016-463. Žalovaný jako pečující rodič v době nezletilosti L. tehdy měl pro něj k dispozici celé Kindergeld, přičemž polovina jakoby patřila žalovanému pro účely zajištění potřeb syna, o něhož osobně pečoval, a pro matku byla druhá polovina Kindergeld, jako povinného rodiče žijícího a pracujícího v České republice, zohledněna tak, že jí bylo výživné určeno na samé spodní hranici rozpětí dle tehdejších tzv. doporučujících tabulek, jak plyne z odůvodnění citovaného rozsudku.

19. V aktuálně projednávané věci úpravy výživného pro žalobkyni již okresní soud správně konstatoval, že při předchozím rozhodování v březnu 2018 Krajský soud v Ostravě v březnu 2018, kdy byla schválena dohoda rodičů (podle níž se žalovaný pro žalobkyni zavázal nad rámec prvotního výživného 306 EUR, stanoveného rozhodnutím německého soudu z roku 2015, platit ještě další částku 2.500 Kč měsíčně) uvažoval s tím, že žalobkyni náleží celá částka Kindergeld, jestliže totéž v tehdejším závěrečném prvostupňovém návrhu tvrdil i žalovaný jako povinný rodič (jak je opakovaně odkazováno již výše, viz č. l. 233 připojeného spisu). Jinak by tehdy totiž mohlo přicházet v úvahu výživné v české měně, připojované k prvotnímu výživnému v EUR, v částce ještě vyšší než 2.500 Kč měsíčně.

Lze shrnout, že existují tři dosavadní platby určené na výživu žalobkyně: celé Kindergeld (viz úvahy výše ad 1/) poskytované jí Spolkovou republikou Německo pro její potřeby; dále celé výživné určené pro ni žalovanému německým soudním rozhodnutím z roku 2015, tj. v částce 306 EUR měsíčně, v níž je podle německého práva již zohledněna polovina Kindergeld jako finanční zvýhodnění otce - žalovaného v rámci pravidla „jedné poloviny" (viz úvahy výše ad 2/), a dále výživné určené žalovanému českým soudním rozhodnutím z roku 2018, tj. v částce 2.500 Kč měsíčně, připojené k prvotnímu výživnému 306 EUR při zohlednění plné výše Kindergeld (viz úvahy výše ad 3/). Tímto aktuálním rozsudkem krajského soudu bylo výživné v české měně zvýšeno dle výše specifikovaných dvou etap postupně na 4.500 Kč měsíčně a 5.500 Kč měsíčně. Žalobkyně tak ve výsledku má pro svou výživu k dispozici výsledné „české" výživné 5.500 Kč měsíčně, původní „německé" výživné v přepočtu cca 7.800 Kč měsíčně, okolo cca 5.000 Kč

měsíčně z tzv. brigád, Kindergeld náležející jí v plné výši v přepočtu cca 5.000 Kč měsíčně, má nárok na výživné od matky a finančním bonusem je pro ni jistě i prospěchové stipendium (které však krajský soud jako její příjem nezohledňoval).
Lze souhlasit s tím, že pro běžný život je do jisté míry nepraktické, pokud platby ad 1/ a 2/ jsou v měně EUR a platba ad 3/ je v měně Kč. Nicméně situace, kdy žalovaný pobírá mzdu ve Spolkové republice Německo v měně EUR a pro žalobkyni tam uplatňuje nárok na Kindergeld vyplácené v měně EUR, zatímco žalobkyně žijící v ČR hradí své potřeby v měně Kč, trvá již od roku 2015. Stejná situace byla i v době rozhodování Krajského soudu v Ostravě v březnu 2018. Podle názoru krajského soudu tak uvedená rozdílnost měn, v nichž jsou poskytovány částky určené pro potřeby žalobkyně, aktuálně není zásadní (z časového hlediska), jestliže o výživném se rozhoduje na nepříliš dlouhou budoucí dobu (do ukončení vysokoškolského studia žalobkyně).
Výživné, které žalovaný dluží pro žalobkyni podle předchozích rozhodnutí (německý Okresní soud v Landau in der Pfalz a český Krajský soud v Ostravě), je vymahatelné na základě těchto vykonatelných a pravomocných rozhodnutí. To znamená, že dlužná částka, vyčíslovaná žalobkyní za období od podání žaloby dosud v důsledku nikoliv řádného placení výživného žalovaným (který zejména nesprávně odečítá polovinu Kindergeld od výživného 306 EUR) není zohlednitelná při aktuálním rozhodování o zvýšení výživného.

20. **Dlužné výživné vyplývající z aktuálního zvýšení** bylo ke dni rozhodování krajského soudu (tj. do konce měsíce, v němž byl vyhlášen rozsudek) ve smyslu § 154 odst. 1 o. s. ř. za použití § 211 o. s. ř. vyčísleno jako rozdíl mezi českým soudem (Krajským soudem v Ostravě) naposledy připojenou částkou 2.500 Kč a tímto aktuálním rozsudkem krajského soudu zvýšenou částkou 4.500 Kč měsíčně v prvé etapě od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023 a částkou 5.500 Kč ve druhé etapě od 1. 9. 2023 nadále.
Žalovaný měl takto zaplatit na aktuálně zvýšeném výživném v prvé etapě od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023 za celkem 36 měsíců po 2.000 Kč měsíčně = 72.000 Kč a ve druhé etapě od 1. 9. 2023 do konce měsíce, v němž rozhoduje krajský soud, tj. do 29. 2. 2024 za 6 měsíců po 3.000 Kč = 18.000 Kč, celkem 90.000 Kč. Fakticky platil nad rámec původního výživného od 21. 12. 2022 (tj. ode dne následujícího po vyhlášení napadeného rozsudku okresního soudu z 20. 12. 2022) výživné pro žalobkyni až do února 2024 včetně tak, aby výsledná částka dosahovala nejméně celkovou žalovanou částku 14.000 Kč měsíčně. Krajský soud považuje za možné započíst uvedené platby pouze do výše žalované částky 14.000 Kč měsíčně, nikoliv to, co uvedenou výši event. přesahuje. Lze uzavřít, že takto žalovaný zaplatil nad rámec celkového původního výživného 10.300 Kč měsíčně (tj. nad součet německým soudem určené prvotní částky 306 EUR přepočtené při předchozím rozhodování v roce 2018 na českou měnu jako 7.800 Kč + částky 2.500 Kč připojené rozhodnutím českého soudu z roku 2018), ode dne následujícího po vyhlášení napadeného rozsudku, tj. od 21. 12. 2022 do února 2024 včetně:
-doplatek 2.433 Kč za 10 dní měsíce prosince 2022 (tj. od 21. 12. 2022 do 31. 12. 2022)
-v průměru v každém celém měsíci od ledna 2023 do února 2024 částku 3.700 Kč měsíčně (takto započtené do výše žalované a napadeným rozsudkem přiznané částky 14.000 Kč), a to dle shodného tvrzení účastníků za 14 měsíců (leden 2023 až únor 2024)
-v součtu tedy 2.433 + 51.800 = 54.233 Kč, takže po odpočtu od výše vyčísleného dluhu plynoucího **z aktuálního zvýšení výživného zůstává nedoplatek 35.767 Kč.**
V tomto smyslu krajský soud vyhodnotil i nesporná tvrzení obou stran učiněná při odvolacím jednání, jestliže žalovaný v době od 21. 12. 2022 do 29. 4. 2024 zamýšlel (dle výslovného určení) hradit pro žalobkyni celkové běžné výživné určené napadeným rozsudkem v souhrnné výši 14.000 Kč měsíčně (tj. včetně prvotní částky určené v EUR a přepočtené na českou měnu). Z dokazování nevyplývá, že by žalovaný ke dni vyhlášení napadeného rozsudku, tj. do 20. 12. 2022, zaplatil žalobkyni jakoukoliv částku nad rámec původních částek výživného, stanoveného mu pro žalobkyni dle obou předchozích soudních rozhodnutí (německého Okresního-rodinného soudu v Landau in der Pfalz z roku 2015 a Krajského soudu v Ostravě z roku 2018). Žalobkyně naopak na výživném dle těchto rozhodnutí eviduje dluh (v přepočtu na českou měnu) v řádu statisíců Kč,

takže eventuální přeplatky žalovaného na výživném pro ni za období od 21. 12. 2023 do února 2024 včetně (tj částky jím uhrazené nad rámec zamýšlené celkové částky 14.000 Kč měsíčně) si může započíst na úhradu uvedeného dřívějšího dluhu (při odvolacím jednání účastníci učinili nesporným, že od 21. 2. 2022 do února 2024 včetně, tj. za 14 měsíců, žalovaný zaplatil žalobkyni 14x 181 EUR - jedná se o původní německé výživné 306 EUR krácené o částku 125 EUR jako polovinu aktuální dávky Kindergeld, dále 14x 2.500 Kč - jedná se o předchozí zvýšené české výživné dle rozsudku Krajského soudu v Ostravě z března 2018, dále 5x 7.300 Kč a 65.707 – tato částka obnáší jakoby 9 x cca 7.300,77 Kč, tj. celkem 14 x cca 7.300 Kč - z těchto 14 částek bylo započteno 14 x 3.700 Kč - viz druhá odrážka výše, a 2.433,30 Kč - viz prvá odrážka výše).

21. Krajský soud uložil žalovanému povinnost zaplatit výše vyčíslenou dlužnou částku 35.767 Kč v běžné pariční lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku, protože v jeho poměrech neshledal důvody pro povolení delší soudcovské lhůty nebo výhody splátek (§ 160 odst. 1 o. s. ř.)

22. Krajský soud z uvedených důvodů výrokem I. změnil rozsudek okresního soudu podle § 220 o. s. ř. v napadených meritorních výrocích I. a II. o výživném.

23. **O náhradě nákladů řízení státu**, vzniklých za překlady listin předložených v prvostupňovém řízení žalovaným v německém jazyce, rozhodl okresní soud správně ve smyslu prvostupňového výroku V. a správné je i jeho odůvodnění obsažené v odstavci 65 napadeného rozsudku. V odvolacím řízení náklady za překlady listin nevznikly. Krajský soud proto o uvedené náhradě nákladů řízení rozhodl stejně jako okresní soud (odvolací výrok II.).

24. **K náhradě nákladů řízení vzniklých žalobkyni v řízení před okresním soudem a v odvolacím řízení** krajský soud konstatuje, že okresní soud v době vyhlášení napadeného rozsudku správně vycházel z procesního úspěchu účastníků jako základního kritéria zakotveného v § 142/1,2 o. s. ř., přičemž plně úspěšná byla žalobkyně, jíž proto okresní soud přiznal plnou náhradu nákladů prvostupňového řízení, představovaných výlučně odměnou za právní zastoupení její zmocněnkyní-advokátkou.
Krajský soud k odvolání žalovaného změnil napadené výroky o výživném, což vedlo k jinému výsledku. Žalobkyně ve smyslu § 8 odst. 2 advokátního tarifu (vyhláška č. 177/1996 Sb., o náhradách advokátů za poskytování právních služeb) žalovala zvýšení výživného o celkovou částku 222.000 Kč v pětiletém horizontu, ale výsledkem je zvýšení výživného o celkovou částku 108.000 Kč v pětiletém horizontu (za období cca 12 měsíců od 16. 9. 2019 do 31. 8. 2020 byla žaloba zamítnuta, za období od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2023 bylo výživné zvýšeno o 2.000 Kč měsíčně, což za uvedených 36 měsíců činí celkem 72.000 Kč, a za zbývajících 12 měsíců, tj. doby dopočtené do pěti let a tedy za období 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024 se při zvýšení o 3.000 Kč měsíčně jedná o celkem 36.000 Kč, v součtu tedy 108.000 Kč). Žalobkyně tak byla úspěšná jen částečně.
Krajský soud – i při vědomí poměru uvedeného částečného úspěchu žalobkyně - dovodil důvod pro postup dle § 142 odst. 3 o. s. ř. Rozhodnutí o výši plnění totiž záviselo na úvaze soudu (závěr ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř.) za situace, kdy okresní soud sice připustil změnu žaloby na celkové výživné v české měně, nicméně přesto bylo nutno pracovat s (českými soudy nezměnitelným) prvotním rozhodnutím německého Okresního - rodinného soudu v Landau in der Pfalz z roku 2015, jímž bylo výživného stanoveno v cizí měně (EUR). Navíc žalovaný (který se náhrady nákladů řízení vzdal) zavdal příčinu k podání žaloby o zvýšení výživného (§ 143 o. s. ř. a contrario), a to svým přístupem k plnění vyživovací povinnosti k žalobkyni, zejména nesprávným odečítáním poloviny dávky Kindergeld od výživného určeného prvotně výše označeným německým soudem. Žalobkyně, která se nadále řádně a soustavně připravuje na povolání v denním studiu, tak projednávaný nárok uplatnila důvodně, přičemž s ohledem na uvedené specifické okolnosti byl výsledek závislý na volné úvaze soudu podstatně více než v jiných typově stejných věcech úpravy výživného se standardními okolnostmi. Žalovaný přitom - v přímém kontrastu s jeho přístupem k vyživovací povinnosti bratrovi žalobkyně L. a mnohaletým finančním příspěvkům, které žalovaný poskytuje dobrovolně svým rodičům - v průběhu řízení včetně odvolacího navrhoval zamítnutí celé žaloby a odmítal jakékoliv zvýšení výživného pro žalobkyni. S tímto „nulovým“

procesním stanoviskem neuspěl, protože výživné určené mu pro žalobkyni zvýšeno bylo. Ve smyslu nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 20. 12. 2005, sp. zn. I. ÚS 257/05, nelze poměřovat úspěch a neúspěch ve věci jen tím, jak bylo o konkrétním návrhu rozhodnuto, ale je třeba jej posuzovat v širších souvislostech (jak v odvolání argumentoval i žalovaný). Krajský soud proto žalobkyni volnou úvahou přiznal náhradu nákladů za řízení před soudy obou stupňů alespoň ve výši, kterou lze považovat za nutnou k účelnému uplatňování a bránění práva, tj. jejího práva na adekvátní výživné od žalovaného jako povinného rodiče. Za takto nezbytně vynaloženou částku považuje krajský soud v prvostupňovém řízení (které obnášelo podstatně více úkonů právní služby než odvolací řízení) částku celkem 40.000 Kč a v odvolacím řízení částku celkem 10.000 Kč. Zaplacení náhrady bylo žalovanému uloženo ve lhůtě tří dnů od doručení tohoto rozsudku (§ 160 odst. 1 o. s. ř.) a k rukám zmocněnkyně žalobkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř.), jak plyne z výroků III. a IV. tohoto rozsudku.

25. Krajský soud zdůrazňuje, že i při plném úspěchu žalobkyně by za účelné nebylo možno považovat všechny uplatněné úkony právní služby, za něž byla okresním soudem přiznána odměna zmocněnkyni žalobkyně (kromě nich tvořily další náklady vzniklé žalobkyni právním zastoupením - tzv. režijní paušál dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, cestovní výlohy, náhrada za promeškaný čas dle § 14 odst.1,3 advokátního tarifu a náhrada za daň z přidané hodnoty dle § 140 odst. 2 o. s. ř.).
Krajský soud předesílá, že okresní soud se správně řídil vyhláškou č. 177/1996 Sb., o náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Na rozdíl od okresního soudu, který uvažoval s rozdílem mezi původním a navrhovaným výživným ve výši 4.025 Kč měsíčně, by však krajský soud - s ohledem na výše rozvedenou úvahu o žalobkyní žádaném zvýšení výživného ve smyslu rozdílu 3.700 Kč měsíčně mezi celkovým dosavadním výživným (které v součtu a po prvotním přepočtu z předchozího řízení na českou měnu činilo částku 10.300 Kč měsíčně) a aktuálně žádaným výživným (v aktuálním přepočtu na českou měnu ve výši 14.000 Kč měsíčně) vycházel ve smyslu § 8 odst. 2 advokátního tarifu z tarifní hodnoty 222.000 Kč (3.700 Kč x 12 měsíců x 5 let), takže dle § 7 bodu 6. advokátního tarifu by odměna za jeden úkon právní služby činila částku 9.220 Kč (9.100 Kč + 3 x 40 Kč).
Jednotlivé účtované úkony právní služby (dále jen úkony) je třeba hodnotit primárně z pohledu jejich účelnosti, což je kritérium akcentované i Ústavním soudem ČR, který např. v nálezu sp. zn. I. ÚS 4012/18 ze dne z 8. 3. 2021 uvedl, že ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. se nahrazují toliko náklady potřebné k účelnému uplatňování a bránění práva, přičemž institut účelnosti vynaložených nákladů se vztahuje na jakékoliv náklady, tj. i na náklady spojené se zastupováním advokátem. Ústavní soud dovodil, že vždy je nutno zkoumat účelnost jednotlivých úkonů právní služby.
Krajský soud proto, i při svém výše odůvodněném rozhodnutí o náhradě nákladů ve výši určené výlučně volnou úvahou, považuje za vhodné (aniž by bylo možné promítnout to do rozhodnutí o náhradě nákladů řízení účastníků) vyjádřit svůj názor, za které úkony by náležela zmocněnkyni žalobkyně odměna z pohledu jejich účelnosti a obsahu. Ne každé písemné sdělení zmocněnce-advokáta, adresované soudu, totiž má povahu úkonu právní služby. Pro přehlednost přitom krajský soud vycházel z výčtu a očíslování jednotlivých úkonů z prvostupňového řízení dle odstavce 64. odůvodnění napadeného rozsudku. Krajský soud vyhodnotil jednotlivé úkony právní služby takto (u akceptovaných úkonů je zvýrazněno jejich číselné označení):
1. převzetí a příprava zastoupení - odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. a/ advokátního tarifu
2. porada s klientkou nad 1 hodinu před prvním soudním jednáním – odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. c/ advokátního tarifu
3. účast na soudním jednání dne 12. 2. 2020 – odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. g/ advokátního tarifu.
Odměna nenáleží za úkon č. 4.; jedná se o stručné písemné podání z 4. 9. 2020 (čl. 234 spisu), které nemá relevanci úkonu dle § 11 odst. 1 písm. d/ nebo h/advokátního tarifu, protože pouze reaguje na urgenci okresního soudu z 25. 8. 2020 (č. l. 230 spisu) k doplnění skutkových tvrzení žalobkyně a jejich doložení listinami.

Odměna nenáleží za úkon č. 5.; jedná se sice o změnu žaloby datovanou dnem 9. 10. 2020 (č. l. 259 spisu), ale tato změna spočívá pouze v půlstránkovém podání, obsahujícím výlučně přepočet na českou měnu ohledně celé výsledné navrhované částky výživného, určeného dosud jednak v měně EUR (německým rozhodnutím z roku 2015) a jednak v měně Kč (českým rozhodnutím z roku 2018), tj. nejedná se o žádnou změnu obsahovou ani právní.
Odměna nenáleží za úkon č. 6.; jedná se o písemné podání z 18. 11. 2020 (č. l. 324 spisu), které obdobně jako výše ad 4. obsahuje skutková tvrzení žalobkyně na výzvu soudu z 15. 10. 2020 (č. l. 265 spisu) plus reakci na vyjádření žalovaného (který byl rovněž usnesením č. l. 265 vyzván ke sdělení skutkových tvrzení a doložení listin k nim).
7. vyjádření z 11. 1. 2021 (čl. 385 spisu), podané k výzvě soudu, k návrhu žalovaného na smírné řešení – odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. d/advokátního tarifu, jedná se o vyjádření k meritu věci, včetně skutkových a právních důvodů průběžného procesního stanoviska žalobkyně
8. vyjádření z 10. 3. 2021 (č. l. 416 spisu) ke smírnému řešení, podané k výzvě soudu – odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. d/ advokátního tarifu (obdobně viz předchozí úkon pod bodem 7.)
Odměna nenáleží za úkon č. 9.; jedná se o poradu s klientem nad 1 hodinu před soudním jednáním z 21. 6. 2021, přičemž podle názoru krajského soudu ve věci úpravy výživného není účelné realizovat úkon „porada s klientem nad 1 hodinu“ před každým nařízeným soudním jednáním; navíc procesní stanovisko žalobkyně bylo formulováno její zmocněnkyní písemně krátce předtím již ve vyjádřeních č. 7. a 8. (tj. v případě potřeby byla porada adekvátní v kratším rozsahu než jedna hodina).
10. účast na jednání okresního soudu dne 24. 6. 2021 – odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. g/ advokátního tarifu
Odměna nenáleží za úkon č. 11.; jedná se o podání z 26. 10. 2021 (č. l. 509 spisu), které obsahuje písemné sdělení žalobkyně o neúspěchu a jeho důvodech při jednání o smíru se žalovaným po předchozím soudním jednání, takže nemá relevanci úkonu dle § 11 odst. 1 písm. d/ nebo h/ advokátního tarifu
Odměna nenáleží za úkon č. 12.; jedná se o podání z 1. 11. 2021 (č. l. 538 spisu, dtto č. l. 563 spisu), reagující na třířádkovou výzvu soudu z 27. 10. 2021 (č. l. 526 spisu), která pouze ukládala žalobkyni doložit k dalšímu jednání nařízenému na den 2. 11. 2021 překlady listin.
Odměna nenáleží za úkon č. 13.; jedná se o podání z 28. 12. 2021 (čl. 726 spisu), jímž bylo pouze doplněno sdělení k výzvě č. l. 526 spisu (viz předchozí bod 12.)
14. účast na jednání okresního soudu dne 6. 1. 2022 – odpovídá dvěma úkonům dle § 11 odst. 1 písm. g/ advokátního tarifu
Odměna nenáleží za úkon č. 15.; jedná se o písemnou „repliku“ z 11. 5. 2022 (č. l. 725 a násl. spisu), a to výlučně k účastnickým sdělením žalovaného a jím předloženým listinným důkazům při jednání z 6. 1. 2022
Odměna nenáleží za úkon č. 16.; jedná se o další poradu nad 1 hodinu z 13. 5. 2022, která těsně předcházela jednání nařízenému na 16. 5. 2022 (viz obdobně bod ad 9.).
17. účast na jednání 16. 5. 2022 – odpovídá dvěma úkonům dle § 11 odst. 1 písm. g/ advokátního tarifu
Odměna nenáleží za písemné sdělení z 15. 7. 2022 (čl. 792 spisu k výzvě soudu čl. 788 v návaznosti na č. l. 785 spisu); jedná se o stručné sdělení a žádost o prodloužení lhůty k podrobnějšímu sdělení ohledně Kindergeld
19. písemné vyjádření a rozbor Kindergeld z 1. 8. 2022 (č. l. 799 spisu), reagující na výzvu soudu č. l. 788 spisu) - odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. h/ advokátního tarifu
Odměna nenáleží za úkon č. 20. z 1. 8. 2022 - jedná se o další poradu s klientem nad 1 hodinu (viz obdobně bod ad 9. a 16.), navíc z téhož dne je úkon č. 19 obsahující právní rozbor Kindergeld
21. písemné vyjádření z 8. 8. 2022 (č. l. 836 spisu) ke sdělení Ministerstva spravedlnosti ČR (Mgr. Lucie Seidlové) ohledně právního řádu, Kindergeld a eventuálnímu dožádání – jedná se o úkon dle § 11 odst. 1 písm. h/ advokátního tarifu

22. písemná replika z 19. 9. 2022 k vyjádření žalovaného (č. l. 877 spisu), obsahující právní náhled na Kindergeld - odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. h/ advokátního tarifu
23. účast na jednání okresního soudu dne 22. 9. 2022 – odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. g/ advokátního tarifu
24. replika k vyjádření žalovaného z 25. 10. 2022 (č. l. 929 spisu) – odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. h/ advokátního tarifu (obdobně jako bod ad 22.)
25. účast na jednání okresního soudu dne 14. 12. 2022 – odpovídá úkonu dle § 11 odst. 1 písm. g/ advokátního tarifu
Celkem se v součtu jedná o 16 relevantních úkonů právní služby (z nich dvakrát „dvojitý" za účast při jednání, namísto okresním soudem přiznaných 27 úkonů).
Obdobně krajský soud z úkonů právní služby, účtovaných zmocněnkyní žalobkyně v odvolacím řízení, považoval za relevantní pouze dva, a to písemné vyjádření k odvolání z 27. 4. 2023 (dle § 11 odst. 1 písm. d/ advokátního tarifu) a účast u odvolacího jednání dne 5. 2. 2024 (dle § 11 odst. 1 písm. g/advokátního tarifu). Ostatní čtyři neakceptované účtované úkony představuje opětovná porada s klientkou nad 1 hodinu dne 24. 4. 2023 (těsně předcházející sepisu vyjádření datovaného dnem 27. 4. 2023) a rovněž tři písemná podání, obsahující pouze sdělení (k výzvě krajského soudu nebo z vlastní iniciativy žalobkyně) ohledně doplnění, resp. aktualizace skutkových sdělení a doložení listin k nim.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** přípustné dovolání.

Olomouc 14. února 2024

Mgr. Milan Pečenka v. r.
předseda senátu

Vypracovala: JUDr. Hana Brožová
pověřený člen senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Leona Gedeonová.